

κων εν αδαμιαία περιβολή, με εισοδον γενικην εις τας στήλας της, μιαν πεντάραν.

Γιατί όλα αυτά; Γιατί! Μία κόρη όταν πεινά γίνεται ευκολώτατα έταιρα. Πουλιέται. Έτσι τώσα και η έφημερίς «Καιροί», πουλιέται. Και καλοπουλιέται μάλιστα.

Έτσι πουλιέται και η «Αστραπή». Έτσι πουλιέται... όποια θέλει. Θέλει; ο «Νουμάς» να κυκλοφορήσει αβριον εις είκοσι χιλιάδες φύλλα, αγαπητέ φίλε μου Ταγκόπουλε; Ανάγγελλε: Τήν Κυριακήν αρχόμεθα δημοσιεύοντες: το έξοχον λυρικόν ποίημα, ο «Ροδίνος κόσμος». Ταυτόχρονας δε και το ύψιστου φιλολογικου ενδιαφέροντος ανάγνωσμα, ο «Απομνημονεύματα μιας κυρίας ύψηλης περιωπής». Και τρίτον από του αυτού φύλλου αρχόμεθα δημοσιεύοντες και τήν «Μαιευτικήν» μετ'... εικονων!

Διάβολε. Αν με τέτοια ανάγνωσματα δεν κερδίσεις δεσφ χαρίζουν εις τον Μουρούζην δυο-τρεις έφημερίδες, κι έποικι τον έστειλαν εις τήν 'Αλάσκαν, δέχομαι να με κάψουν, όπως μια άλλη έφημερίς ψήνει κατ' αυτάς και τρώγει ναύτα: 'Αμερικανούς. Να έτρωγε τουλάχιστον Βουλγάρους! Και όμως αυτή η όσφραινομένη τήν κνίσσαν ψηνομένων ανθρώπων, αν έχουμε δυο καλές έφημερίδες, είναι η μία

Ποιος φταίει λοιπόν; Δεν σου τό είπα; Κανείς δεν φταίει. Δεν φταίει ο κόσμος. Δεν φταίμε έμεις. Όλοι φταίμε. 'Εν εις ένα διεθνές κοινωνιολογικόν συνέδριον μεζ ζήτησαν κατι ως δείγμα της αναπτύξεώς μας, της κοινωνικής μας καταστάσεως, τί πρέπει να στείλωμεν; Έποθετω το καλλίτερον να στείλωμεν τήν σειράν μιας έφημερίδας δυο-τριων έτών.

Αν όμως στείλωμεν τήν «Έστίαν» σέρ' είπειν; Θα τους γελάσωμεν. Πρέπει να τους στείλωμεν τους «Καιρούς», τήν «Αστραπήν», τήν... τήν... τήν...

Αυτά είναι τα κάτοπτρα της ύποστάσεώς μας, πολιτικής, κοινωνικής, θρησκευτικής, διανοητικής, ήθικης. Θέλει και συμπέρασμα; Αν θελης να μείνης δημοσιογράφος, κύριε Άλφα, κύριε Βήτα, κύριε Χι, συμμορφώσου με το γούστο του δημοίου σου Ρωμηού. Άλλως ν' αλλάξεις δουλίτσα. Γιατί τό να θέλης να φτιάξης τους Ρωμηούς γράφων τί κερδίζουν οι γιατροί και τί δεν τρώγουν οι δικηγόροι πηγαίνεις; όχι κατ' διαδόλου, αλλά κατ' Πτωχοκομείου!... ΤΙΜ. ΣΤΑΘ.

Ο ΝΟΥΜΑΣ, ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΚΥΡΙΑΚΗ Μ' ΟΚΤΩ ΣΕΛΙΔΕΣ

ΣΥΜΒΕΒΗ: Στα κίσκια των πλατειών Συντάγματος, Όμοιοίας, Έπιουργείου Οικονομικών, Σταθιού Έρωχιοδρόμου (Όφθαλματρείων), Σταθιού Έπιουργείου σιδηροδρόμου (Όμοιοία).

Ο ΝΟΥΜΑΣ δέχεται από τις έπαρχίες και τριμύνοιους συνδρομητές, με δυο δραχμές προπληρωτέες τήν τριμηνία.

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ ΚΑΙ ΠΡΑΓΜΑΤΑ

ΝΑ ΜΕΘΟΥΝΕ

κι οι ύπαξιωματικοί να μεθοϋνε κι οι καλόγεροι Κανέναν δεν ήμπορεί να τους έμποδισή. Άνθρωποι είναι κι αυτοί, και σαν άνθρωποι έχουν τις αδυναμίες τους, θάνατι άνόητος δε εκείνος που θάρθη να μας πη πως ή στρατιωτικη ιστολή ή το ράσο είναι ικανά να σκοτώσουν τό κτήνος που υπάρχει είτε από προγονικά άμαρτήματα είτε κι από τήν άτομική άνατροφή στην ψυχή μερικων ανθρώπων.

Να μεθοϋνε λοιπόν κι οι πρώτοι κι οι δεύτεροι. Μα να μεθοϋνε χωρίς τα ξίφη τους οι πρώτοι και χωρίς τα ράσα τους οι δεύτεροι.

Μεθυσμένοι ήτανε κι οι ύπαξιωματικοί που έχτύπησαν τον άνωτερόν τους στην όδον Πειραιώς, μεθυσμέος ήτανε κι ο ρασοφόρος που έγύριζε τρικλίζοντας μέρα μεσημέρι, όπως έγγραφαν οι έφημερίδες, στην όδον Αδόλου, περίγελως των παιδιών και ντροπισμα της θρησκείας.

Να δΐτε τώρα! Αν οι ύπαξιωματικοί δεν είχαν κρεμασμένα τα σπαθιά στις μέσες τους, δεν θάγριευναν όταν τους έκανε τήν παρατήρησι ο άνωτερός τους και δεν θα τον έστρωναν στο κυνήγι κι αυτόν και τήν γυναϊκά του. Αν πάλι ο παπās ή ο διάκος ή ο καλόγερος, καλά καλά δεν θυμάμαι τί ήτανε, άφηνε τό ράσο στην κάμαρά του πριν μπή στην ταβέρνα και μπεκρολογήση, κανέναν δε θα παραξενευότανε αν τον έβλεπε και στο βούρκο ακόμα να κυλιέται.

Άφήστε όμως τους ρασοφόρους κατ' μέρος. Αυτοί κι αν μεθίσουν, κανέναν κακό δεν κάνουν. Μα οι κα. σπαθοφόροι; Ά, γι' αυτούς αλλάζει τό πρόγμα. Τό μεθύσι τους ξεσπάει όχι μόνο στη ράχι της πειθαρχίας, αλλά και στη ρίχι μας πολλές φορές. Βλέπετε, είναι αυτά τ' αναθεματισμένα σπαθιά που άμα τύχη νάναι και μεθυσμένα, βλαστήματα! Δεν ξέρουν τί κάνουν.

Γι' αυτό ή Πολιτεία όφειλε νίφοπλίση τους στρατιωτικούς. Τα σπαθιά στην ύπερησία. Έξω από τήν ύπερησία, λεπτοκαλαμμένο μπασιτουνάκι στο χέρι, από τό νεοσύλλεκτο ίσα με τό στρατηγό.

Δεν θέλει, της έρχεται άσχημα ναπαλλάξη τα πεζοδρόμια και τις ράχες μας από τα σπαθιά; Τότε ως επιβίλη τήν ύποχρεωτική σπαθοφορία σε όλους μας. Έτσι και τό Κράτος μεσθά προσιδή μίαν όψιν ίσοτικωτήτων, καθαρως Μεσαιωνικήν, και τα σπαθιά των στρατιωτικών μας ή έξουδετερωθούν από τον πανσπαίησιμόν αυτόν.

ΕΝΑ ΣΠΟΥΔΑΙΟΤΑΤΟ

Ζήτημα άνακινήθηκε και πάλι στις στήλες των Άθηναϊκων έφημερίδων αυτές τις μέρες: Πρέπει να δένουν ή πρέπει να μη δένουν οι άστυνόμοι και οι άστυφύλακες;

Από μια άστυνομική σφαλίρα έμεινε άλαλος ένας νέος, ένα όλόκληρο μΐνα. Όσο δυνατή κι αν ήταν ή σφαλίρα κι από τό χέρι του Μίλωνα του Κροτωνιάτη ακόμα, δεν θάχανε τη λαλιά του, αν δεν ήταν ύστερικός. Έτσι είπεν η Έπιστήμη κι άποδειχτηκαν σωστά τα λόγια της, αφού ο νέος ήγιατρεύθηκε μόλις τούγινε κάποια άντινευρασθενική θεραπεία.

και για δικό μας, των φίλων σου, λογαριασμό ντρέπομαι, μήπως φανή πως όλη αυτή η δική σου ύπόθεση πήρε τέλος από κάποια δική μας άνανδρία; και η άγωγή που έγινε, ένω μπορούσε να μη γίνει, και η διαδικασία, όπως έγινε, κι αυτό τώρα το τελευταίο, τό τρανότερο όλης της κωμωδίας; να φαινόμεστε δηλ. πως από κάποια μας λιγοψυχία και άνανδρία βγάλαμε τήν ούρά μας έξω και δε σε γλυτώσαμε. ούτε συ τον έαυτό σου, ένω ήταν τρόπος και μπορούσε να γίνει, και λιγάκι μόνο αν ήθελες να όφελθής από μας. Αυτά λοιπόν, Σωκράτη, κύττα μήπως, έξόν τήν καταστροφή, μεζ φέρουν και ντροπή και σε σένα και σε μας. Γι' αυτό σάβου, που σου λέω. Κι ούτε να σκέφτεσαι πειά είναι ώρα, παρά νάχης σκεφτή. Δε χρειάζεται πολλή συλλογή έδω; γιατί ως τήν αύριανή νύχτα όλ' αυτά πρέπει να πάρουν τέλος. Αν περιμένουμε λίγο ακόμα, δε θα μπορεί πειά και δε θάνε τρόπος. Γι' αυτό με κάθε τρόπο, Σωκράτη, έλ' άκου με που σου μιλω και μην κάνης άλλως; για όνομα του Θεού.

VI. Σ. Φίλε μου Κρίτων, τί να σου πω; Η προθυμία σου πολύ θάξίζε, αν είχε και κάποια όρθότητα είδημη όσο μεγαλήτερη είναι τόσο πειό δημολογοικονόμητη. Γι' αυτό πρέπει να έξετάσουμε,

αν πρέπει να τα κάνω αυτά που λες; ή όχι. Γιατί έγώ όχι μονάχα τώρα, παρά ήμουν πάντα τέτοιος, να μην άκούω τίποτ' άλλο έξω από τήν ιδέα που μου φανή ή πειό σωστή. εκεί που συλλογιέμαι. Κ' εκείνα που λέγα ττα περασμένα, δε μπορώ τώρα, πως μουΐθ' αυτό τό ξαφνικό, ναν τα πετάξω στην πάντα, παρά και τώρα όμοια άπάνου κάτου μου φαίνονται και τα ίδια σαν και πριν παραδέχομαι και τιμω. Άπ' αυτά καλλίτερα αν δεν έχουμε να λέμε σ' αυτή τήν περίσταση, να ξέρης καλά πως δε θα πάω με τή γνώμη σου, κι αν με πειότερες άκόμη μπαμπούλες ή δύναμη των πολλών σαν παιδιά μεζ φοβερίζη, ρίχοντα: καταμουτρά μας φυλακές και θάνατους και κατάσχεσες. Πως λες μπορούμε καλλίτερ' αυτά ναν τα έξετάσουμε; Θαρρώ, αν πρώτα πρώτα πάρουμε να δοϋμε αυτό τό λόγο που λες; έσύ για τις γνώμες των πολλών, να δοϋμε, κάθε φορά αν τό λέγαμε σωστά ή όχι, πως σ' άλλες γνώμες; πρέπει να δίνη κανείς προσοχή και σε άλλες όχι. Η μόνο πειν να γίνει άνάγκη να πεθάνω, τό βράσαμε σωστό, μα τώρα πειά μια χαρά φανερώθηκε, πως έτσι για να γίνεται λόγος τό λέγαμε, ένω στάλήθεια ήταν παιχνίδι και φλυαρία; Μάλιστα έπιθυμω, Κρίτων, να έξετάσω μαζί μ' έσένα, αν ο λόγος αυτός θα

μου φανή κάπως άλλοιότικος τώρα στη θέση πουμαι, ή ο ίδιος, κι αν θα τον άφήσουμε να πάρη στο καλό ή θάκούσουμε τί μας λέει. Και νομίζω έτσι δε διατυπώνουνταν ο λόγος αυτός από κείνους πουχαν τήν ιδέα πως κατι λέγουν, καθώς κίγω τώρα έλεγα: πως από τις γνώμες πουχουν οι άνθρωποι, πρέπει γι' άλλες να νοιαζόμεστε, και γι' άλλες όχι. Τούτο, Κρίτων, στο έσο σου, σου φαίνεται πως δεν τό λένε σωστά; Γιατί έσύ, όσο μπορεί να ξέρη άνθρωπος, είσαι έξω άπ' τό φόβο να πεθάνης αύριο και δεν μπορεί να σε ξεγελάση σωστό που είναι μπρός σου. Σκέψου το λοιπόν: σου φαίνεται όχι πολύ σωστά να λένε, πως πρέπει να τιμάη κανείς όχι όλες τις γνώμες των ανθρώπων, παρά άλλες να τιμάη, κι άλλες όχι; Κι' ούτε όλωνών, παρά μερικων μόνο, και μερικων όχι; Τί λες; Αυτά δεν τα λένε καλά;

Κ. Καλά.
Σ. Λοιπόν να τιμάμε πρέπει τις καλές, μα όχι και τις στραβές;
Κ. Ναι.
Σ. Και καλές δεν είναι οι γνώμες των γνωστικων, καθώς στραβές των άγνωστων;
Κ. Πως δεν είναι;

όλολουθεί!

Πρέπει λοιπόν να δέρονται ή πρέπει να μη δέρονται κτλ;

«Αν δέρονται οι αστυνομικοί τους γερούς ανθρώπους, είπαν μερικοί δεν πειράζει και τόσο. Για να μη δέρονται όμως και τους ύστερικούς, καλά θα ήταν να διορίζονται σε κάθε αστυνομία κι' από ένας νευρολόγος που να εξετάζει εκείνους που συλλαμβάνονται και να αποφασίζεται αν είναι κατάλληλοι ή όχι για ξύλο.

Να σὰς πούμε, ή γνώμη αυτή μας φαίνεται σωστή. Πρέπει να διορισθῆ ὁ νευρολόγος αυτός, όχι μοναχά για να εξετάζει τους συλλαμβανόμενους αλλά για να υποβάλλη στην απαιτούμενη θεραπεία και τους κκ. Αστυνόμους όταν είναι με τα νεύρα τους.

Μόνον τότε θα ήταν περιττός ὁ γιατρός, αν μπορούσαν να βρεθούν και να διορισθούν αστυνόμοι τόσο κουλοί, ὅσοι είναι κι' οι αστυνομίες του Κράτους.

ΟΙ ΑΡΧΑΙΟΙ

είχαν μια παροιμία: Μή κίνει τον ανάγκυρον! που την έλεγαν για κάθε πράγμα βρώμικο το ὅποιον έπρεπε να μείνη στη θέση του, να μην ἀνασκαλειέται, να μην γίνεται κουβέντα γι' αυτό. Κάτι παρόμοιο έχουμε και μεις σήμερα: «Όσο τ'ανακατώνεις κτλ.

Γιατί λοιπόν ζητουμε οι ἀρμόδιοι να μετακινήσουν την Μονή Πετρακή από τη θέση της; Για να βγάλουν πάλι τη σύνοψη των οίκοπεδοράγων στη μέση και για να μὰς πείσουν πως ή μετακίνηση γίνεται μόνο και μόνο για να δημιουργηθούν περισσότερα Μοναστηριακά οικόπεδα ἀδέσποτα προς καταβρόχηση; Ἄς μείνη ή Μονή Πετρακή καθώ και κάθε άλλη μονή, στη θέση τους. Γιατί ἀφ' ὅδεν κάνει να καταργηθούν, δὲν κάνει και να κινούνται, για να μη κινείται κι' ὁ ἀνάγκυρος.

ΑΡΧΙΣΑΝ

και καταγγέλλουν κι' ὅλας οι μουφλούζηδες διοργανωτάι του Τσιφουτ-πνηγυριού του Ζαπτείου. Και κάνουν πολύ καλά! Μπράβο τους!

Γιατί να τους βρήτη ή α' Ακρόπολις; Γιατί να πῆ προχθὲς ἀκόμα πως ή Διεθνὴς Ἐκθεσι, ἦτο μιὰ διεθνὴς τσαρλατανιά και τίποτε παραπάνω;

Είχε κανένα δικαίωμα να μιλήση και να βρήση έτσι;

Ἄχι, βεβαίως! Ὄπως δὲν έχει δικαίωμα και καμμιὰ ἄλλη ἐφημερίδα να βρήση σήμερα την Ἐκθεσι.

Κ' ἐκάναν πολύ καλά που την κατάγγειλλαν κι' είχαν δικιο που ἀποκάλεσαν σοκοφάντη εκείνον που ἐτόλμησε να βρήση το μπαγιατοπαζαρό τους.

Μήνας ἀκόμη δὲν ἐπέρασε που κι' ή α' Ακρόπολις κι' οι ἄλλες ἐφημερίδες ἐσκοτονόντουσαν ποιά να πρωτοπεριγράψη τὰ θάματα της και ποιά να κάψη περισσότερο λιθάνι στη μύτη των διοργανωτών της.

Μπῆ! Για την Ἐκθεσι τὰ λένε αυτά σήμερα; Και δὲν έχουν δικιο οι συμμορίτες του Ζαπτείου ναποκαλούν τους Ἀθηναίους δημοσιογράφους σοκοφάντες, όταν φυλλομετρώντας τις ἐφημερίδες τους μπορούν να ροζτώσουν δέκα ἀραμπάδες μ' ἐπαίνους και να πάνε να τους ἀδειάσουν μπροστά στα γραφεία τους;

Ἄχι. Κορδέλλας σ' ὄλ' αυτά δὲν θάχη καμμιὰ ἀντίρρηση. Ὄχι ὁ κ. Λιακόπουλος, ὁ ἀντιπρόσωπος της Κυβερνήσεως, ὁ ὅποιος, τόσο καλλιτεχνικά

ἐξεπλήρωσε τὸ καθῆκόν του, ἀφού και τὰ ἄσπεμα καμώματα των μιζοπαρθένων του Καζίνου ἐφρόντισε να περιορίση

ΔΕΝ ΠΡΕΠΕΙ

να γελάτε καθόλου, κύριοι δημοσιογράφοι, με την σοβαρότατη συνέντευξη που πήρε ὁ κ. Κανελλίδης των «Καιρών» με τον κ. Ὑπουργόν των Στρατιωτικών.

Ἡ ἀλήθεια είναι πως ἀπὸ την περίφημη κι' ἀλησμόνητη αυτή συνέντευξη ἐμάθαμε μοναχά ὅσα εἶπε ὁ κ. Κανελλίδης, ἀφού ή ἀπάντησι του κ. Ὑπουργοῦ ἦταν ἀτέλειωτη σειρά ἀποσιωπητικῶν. Μὰ και τί ἀγαπούσατε; Να δημοσιεύσουν οι «Καιροί» τους Ὑπουργικούς λόγους και τὰ Ὑπουργικά σχέδια;

Αὐτὸ θα ἦταν ἐσχάτη προδοσία. Και πρέπει να μένουμ' εὐχαριστημένοι που ἀν δὲν ἐμάθαμε τί σκέπτεται ὁ κ. Ὑπουργός περί του στρατοῦ, ἐμάθαμε τί σκέπτεται ὁ κ. διευθυντής των «Καιρών» περί στρατοῦ και περί Μακεδονίας.

Η ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐπομιμνήσκει τοῖς ἐξ ἀπλῶν και χρεωλυτικῶν δανείων ὀφειλέταις αὐτῆς παρὰ τῷ Κεντρικῷ Καταστήματι και τοῖς Ὑποκαταστήματι αὐτῆς, ὅτι ή 1η Ὀκτωβρίου εἶνε ή διά των οἰκείων συμβολαίων ὀρισμένη ἡμέρα πρὸς πληρωμὴν των τόκων και των χρεωλυτικῶν ὀψεων των εἰρημένων δανείων. Ἡ ἐμπρόθεσμος πληρωμή ἀπαλλάσσει τοὺς ὀφειλέτας των συνεπειῶν της ὑπερημερίας.

Ἐν Ἀθήναις τῆ 21 Σεπτεμβρίου 1904.

(Ἐκ του δικαστ. τμήματος της Ἐθν. Τραπεζῆς.)

ΔΥΣΙΣ ΤΟΥ ΠΑΙΟΥ

Δεν είχε ἀκόμα καλά νυχτώσει, κήλιου βασιλευμα, πρὸ του νάρχιου που σὲ μιὰν ὀμορφῆν πράσινη στρώση ἕνας γερούλας εἶχε καθίσει.

Ἄ γέρος ἦτανε βουκόκς κέκλειουσε κρυφῶν ἀγάπη σ'αὐτὰ τὰ μέρη, γιατί στα νειάτα του σὲν περιπιτουσε καλά, ἐκεῖ εἶχε μόνο καρτέρι.

Και τραγουδοῦσε αὐτὴ την ὥρα, με τὴ φλογέρι του ἐκεῖ πεσμένος, φτωχός, μὰ ἐλεύθερος σ'αὐτὴ τὴ χώρα ἦταν χαρούμενος κ' εὐτυχιωμένος.

Και τώρα κλιούδιος στὸ γηρατιά του παππούς, μὲνθύμνος της πρώτης ζουσε και κουρασμένος τραβῶ τὰ νιά του, τὸν ἥλιο βλέποντας, τὴ γῆ ξεχνούσε.

Ἡμέρα ἔπερασε κι' ἄλλη σκεπάσει, τὰ οὐράνια κύτταζε αὐτός... τὸ κύμα!... κύμα που ἀδιάνοπα τρέχει... και ἠμοιάζει μέλιττα δίκαιου μπρὸ στα στὸ μνήμα...

Ἄ στιγμή ἐνδοξη!... σιγὴ ἀφίνει τὰ γέρι, ή θάλασσα, κι ὅλη ή οἰκουμένη, τὸν ἥλιο ὁ γέροντας, βλέπει που σβύνει κι' ὁ ἥλιος τὸ γέροντα, ὅπου πεθαίνει.

Ἰούnius — 1903.

(Κατὰ τὸν Victor Hugo.) ΚΛΕΩΝ ΔΙΤΑΚΗΣ

ΟΙ „ΚΟΥΡΔΟΙ“

Τὸ βράδυ της Παρασκευῆς και τοῦ Σαββάτου ή «Νέα Σκηνη» σὲ ἐκτακτη φιλολογικὴ ἀπόλαυση εἶχε συγκεντρώσει τὸν κόσμο του Θεάτρου. Ἐπαίξε για πρώτη φορά ἕνα ἀπὸ τὰ πέντε δράματα του ἀλησμόνητου και λιγδῶρου Γιάννη Καμπύση, τοὺς Κούρδους.

Τὸ τρίπρακτο αὐτὸ δράμα ἀπ' τὰ πρώτα του, δὲν μπορεί να πῆ κανεις πως εἶνε τὸ καλλίτερό του, μὰ έχει μερικές στιγμὲς ἀσύλληπτου ὄψους και ἀνέκφραστης καλλιτεχνικῆς συγκινήσεως. Μὰ ἀπ' αὐτὲς εἶνε και ή στιγμή που ὁ φτωχός Πέτρος βλέπει ὅλα του τὰ ὄνειρατα γκρεμιζόμενα στὸ χάος, χωρὶς ἐλπίδα πραγματοποιήσεως του ὄνειρου ἐκείνου χάριν του ὅποιου ἀγάπησε τὴ ζωὴ, ἄφησε τὴ μελέτη του και ἀποφάσισε να πῆ στὸ ποτῆρι της ζωῆς. Και μεις που βλέπουμε τὴ ζωὴ και τὴν τύχη του ἥρωα του δράματος να μοιάζει τόσο πολὺ με τὴν τύχη του ποιητοῦ, αἰσθανόμεθα διπλὴ συγκίνηση, διπλὸ πόνο. Τὸν πόνο για τὸ κλείσιμο και τὸ θάνατο μιᾶς μεγαλοφυΐας, μιᾶς εὐγενικῆς καρδίας, του Πέτρου, ἀπ' τὴ φτώχεια, και τὸ γκρέμισμα του ὀραίου παλατιοῦ της εὐτυχίας του ἀπ' τοὺς ἐξευγενισμένους Κούρδους, — και για τὴν τοιχοκονιά της μοίρας που χαρίζει τὴ ζωὴ μ' ἀπλωτὸ χέρι σὲ τόσα ἀχρηστὰ ὑποκείμενα και λυπήθηκε λίγη ἀκόμα στὸν δίσμοιρο Γιάννη Καμπύση.

Ἡ ἀγάπη της ζωῆς και ή τρυφὸνα με τὰς ἀπαιτήσεις της τέχνης ἐκφρασις αὐτῆς, εἶνε ή μιζική προσπάθεια του συγγραφέα και σὲ τοῦτο καθὼς και στὰ ἄλλα δράματά του. Τρία δὲ περιστατικά ἐνώνει, ὅπως τὸ ἕνα συμπληρώσει τὸ ἄλλο, και ἔτσι παρουσιάζεται ή ζωὴ μέσα σὲνα μεγαλόπρεπο πλαίσιο πάλης, ἀνταγωνισμοῦ, φόνων και ἀτιμιῶν. Πέρνει πρώτα ἀπ' ὅλα τὸ γνωστο περιστατικὸ των ἀρμενικῶν σφαγῶν και φρικαλεοτήτων των Κούρδων Ἐπειτα τὴν ιστορία ἐνὸς ζευγαριῦ του Ἀντζάνικ και της Σόνιας, που καθοῦνται στὸ πάνου πάτωμα του σπητιοῦ του Πέτρου, και οι ὅποιοι δὲ φαίνονται καθόλου στη σκηνη. Γιατί λαβαίνουμ μέρος σ' αὐτὴν ή οἰκογένεια του Πέτρου, ἀποτελούμενη ἀπ' τὴν μάνα του και τὴν ἀδερφή του Σμαράγδα, ὁ Βάσος, ἕνα πλουσιόπαιδο ἀξάδερφος του Πέτρου, και μιὰ φιλενάδα της Σμαράγδας, ή Ἀννέτα, ἕνα φτωχοκόριτσο. Ὁ χαρακτήρας της μάνας δὲν έχει τίποτε τὸ παράξενο, ὅσο δυσκολία παρουσιάζουνε οι δυὸ χαρακτήρες των κοριτσιῶν. Πρέπει να προσέξη πολὺ κανεις για να ἐνοήση μερικές σκηνές, καθὼς τὴ στιγμή που ή Σμαράγδα χαιρετάει τὸν νέο ἀπ' τὸ παράθυρο, και ή Ἀννέτα ὑποκρίνεται στη Σμαράγδα, και ὕστερα που βρίζει τὸν Βάσο, και ὅπως τὰ περιστατικά που εἴπαμε χρειαζοῦνται για να συμπληρώσουν τὴν ἐκφραση της ζωῆς, ἔτσι και οι δυὸ αὐτοὶ χαρακτήρες, χρειάζονται για να ἐξηγήση ὁ ἕνας τὸ ἄλλο με τὴν ἀντίθεσή τους.

Στὴν πρώτη πράξη ὁ θεατῆς βλέπει τὸν Πέτρο να παλέβη για τὰ ὑψηλά ζητήματα της ἀνθρωπότητος, για τὴν ἐλευθεριὰ και τὴν εὐδαιμονία. Ἄλλὰ εἶνε φτωχός, και ὁ φτωχός πρέπει να δουλεύη για να ζήσει, — δυστυχῶς γιαῦταν, δὲν έχει τὸ βιος του ἀξάδερφου του, που ὅλη μέρα γυρίζει με τὴν ἄμαξα. Ἀποσιωμένος δὲ στις θεωρίες του σοσιαλισμοῦ και της ἐλευθερίας λησμοναίει τὸ μέλλον